

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Pongrácz és Társai Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Pongrácz Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5., hiv.szám: ...) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi február hó 28. napján kelt 7.K.32.243/2006/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (azaz tizenötezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 1991-ben alakult, fogyasztói csoportok szervezésével és működtetésével foglalkozó gazdasági társaság volt a versenyfelügyeleti eljárás idején. Tevékenységét széleskörű reklámkampány kísérte, melynek során a felperes azokat a személyeket célozta meg, akik a piacon nem tudtak hitelhez jutni, illetőleg a pénzintézetek által kedvezőtlenül megítélt hitelképességük miatt hitelből nem tudtak vásárolni.

A felperes 2002-2004 között a nyomtatott sajtóban, 2002-2005 között a honlapján olyan tartalmú hirdetéseket, tájékoztatókat tett közzé, amelyek a fogyasztók felé azt az üzenetet hordozták, mintha a felperes hitelnyújtással foglalkozna. A megjelent

anyagok egyikében sem volt megtalálható a fogyasztói csoport lényeges elemeinek ismertetése, avagy arra vonatkozó bármilyen utalás. Ezzel szemben a hirdetések, tájékoztatók visszatérően tartalmazták pl. a „jövedelemigazolás nélkül”, a „kezes nélkül”, az „adóstars nélkül”, az „önerő nélkül”, a „részletek”, a „futamidő” kifejezéseket, és utaltak arra, hogy a felperes segítségével pl. a lakás, vagy telephely, illetőleg áruvásárlás könnyen megoldhatóvá, elérhetővé válik.

Az alperes a 2006. évi március hó 23. napján kelt ... számú határozatában megállapította, hogy a felperes a 2002-2005. években a fogyasztói csoportokat szervező, népszerűsítő tevékenységét a fogyasztók megtévesztésére alkalmas módon reklámozta, így megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 8.§-ának (1) bekezdését és (2) bekezdése a) pontját, mely okból a Tpv. 77.§-ának (1) bekezdés d) és f) pontja szerint a jogsértést megállapította, a magatartás továbbfolytatását megtiltotta és a Tpv. 78.§-ának (2) bekezdése alapján a felperest 10 millió forint bírság megfizetésére kötelezte.

Az alperes megállapítása szerint a felperes nemcsak hiányos tájékoztatást adott a fogyasztóknak, hanem a hitelnyújtásra utalással a fogyasztók megtévesztésére alkalmas módon népszerűsítette tevékenységét. Kifejezetten hiányolta a megjelent hirdetések, tájékoztatók a fogyasztói csoport lényeges elemeire, így az elő- és utótörlesztésre, a szerencseelemre, a belső hitelezésre vonatkozó utalásokat. Véleménye az volt, hogy a felperes a konstrukcióról még az interneten sem informálta kellő mértékben a fogyasztókat, kockázati élet- és hitelfedezeti biztosításokhoz tartozóan a személyes biztonsággal kapcsolatban tett állításait valótlannak találta. Úgy értékelte, hogy a lényeges információk hiányában a fogyasztók nem tudtak reális döntést hozni, így megtévesztésük a fogyasztói döntésük befolyásolására alkalmas volt.

A bírság kiszabása kapcsán utalt a kifejtett reklámtevékenység kiterjedt voltára, annak hosszú időtartamára, az elért fogyasztók széles körére, a reklám költségekre, a szolgáltatás bizalmi jellegére, a felperes piacvezető szerepére. Súlyosító körülménynek találta, hogy a fogyasztókkal való kapcsolatfelvétel eszköze a reklám volt, továbbá azt, hogy a felperes régóta folytatta fogyasztói csoport szervező tevékenységét, így ismernie kellett a fogyasztói csoportokból kilépés nagy arányát, mely indokolta volna a tevékenység pontos és igaz propagálását. A megállapított összeget tartotta oly mértékűnek, mely a jövőre nézve kellő visszatartó erővel bír.

A felperes keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a terhére rótt jogsértést nem követte el. Másodlagosan a tényállás feltáratlansága és az anyagi jog téves alkalmazása miatt az alperesi határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését, végül a határozat jogsértő jellegére figyelemmel a bírság törlését, illetőleg annak jelentős mérséklését kérte.

Kifogásolta, hogy az alperes nem a teljes tájékoztatási folyamatot vizsgálta, és nem a fogyasztói döntés meghozataláig rendelkezésre bocsátott információk egészéből vont le következtetést a tájékoztatás jogi megfelelőségére, hanem abból egyes elemeket önkényesen kiemelt és értékelt. Utalt arra, hogy a csoport tagjai elállási joggal rendelkeztek, mely kellő garanciát nyújtott. Vitatta, hogy tájékoztatása objektíve alkalmas lett volna a megtévesztésre, e körben az alperes feltételezéseit nem fogadta el. Állította, semmilyen lényeges körülményt nem hallgatott el a fogyasztói döntéshozatal során. Vitatta a honlapon megjelent tájékoztatás értékelési körbe vonását. A bírság megállapítása kapcsán hiányolta a versenypiac megszűnésének és a jogsértő magatartással való felhagyásának javára történő értékelését.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte és fenntartotta a határozatában foglaltakat. Kiemelte, hogy a fogyasztói döntéshozatali folyamat egyes szakaszait is jogosult vizsgálni, és a fogyasztók megtévesztésének tilalma már a figyelem felkeltésnél is érvényesül. A felperesi tájékoztatás megfelelőségét cáfoló tényként utalt a közzétett reklámokra, tájékoztatókra.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes keresetét elutasította. Az alperessel egyetértve azt állapította meg, hogy a felperes a jogsértést elkövette, mivel reklámjaiban tevékenysége egy lényeges tulajdonságaiban eltérő szolgáltatással, a hitelnyújtással volt összetéveszthető, a reklámokban használt szavak, kifejezések hétköznapi életben elfogadott jelentése alapján. Értékelhetőnek látta a tájékoztatási folyamat egyes elemeit és a jogsértést a közlés közzétételével megvalósultnak találta. Kiemelte, hogy a felperes - a rá eső bizonyítási teher ellenére - azt sem igazolta, hogy tájékoztatása egészében korrekt volt. A honlapon megjelent tájékoztatást - annak célját tekintve - reklámnak minősítette. A szankció kiszabása körében helytállónak találta az alperes megállapításait a reklámtevékenység kiterjedtsége, a fogyasztók széles köre vonatkozásában. Maga is súlyosító körülménynek látta azt, hogy az ügyfelekkel való kapcsolatfelvételt szolgálták a kifogásolt reklámok. A felperes javára értékelhetőnek találta, hogy a jogsértő magatartás tanúsításával a felperes felhagyott, míg nem értékelte enyhítő körülményként azt, hogy a piac megszűnt. Mindezek alapján a bírság mellőzését, mérséklését nem tartotta indokoltnak.

A felperes - indokolás nélküli - fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és kereseti kérelme teljesítését kérte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokból helytálló következtetést vont le és valamennyi releváns körülményt értékelve és mérlegelve hozta megdöntését, mely összhangban áll a kialakult bírói gyakorlattal.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta.

Tekintettel arra, hogy a felperes a vállalása és a másodfokú bíróság felhívása ellenére a fellebbezését nem indokolta, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének jogszerűségét az elsőfokú eljárásban a felperes által előadottak alapján bírálta el (BH.1987.169.).

Előjáróban rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság az ügy megítélése szempontjából releváns tényeket feltárta, azokból a vonatkozó jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével helytálló következtetésre jutott az alperesi döntés jogszerűsége tekintetében. Az elsőfokú bíróság döntését okszerűen indokolta, azzal a másodfokú bíróság maradéktalanul egyet értett.

A felperes fellebbezése kapcsán másodfokú bíróság kiemeli, hogy a Pp. 164.§-ának (1) bekezdése alapján az elsőfokú eljárásban a felperesen volt a bizonyítási teher, így egyes állításainak igazolására köteles lett volna.

A felperes keresetében - többek között - arra hivatkozott, hogy az alperes a tényállást nem tárta fel és ez okból is téves következtetést vont le a felperesi reklámok jogi megítélése körében. A felperes azonban elmulasztotta megjelölni az elsőfokú eljárásban, hogy melyek azok a releváns tények, amelyek kimaradtak az alperes értékeléséből. Mindemellett a felperes azt sem vitatta, hogy az alperesi határozatban felsorolt reklámok a jelölt tartalommal kerültek közreadásra. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a tényállás feltáratlansága körében tett hivatkozást minden alapot nélkülözőnek találta, így a tényfeltárási kötelezettség elmulasztása, mint lényeges eljárási szabályszegés megállapítására és az alperesi határozat ez okból történő hatályon kívül helyezésére okot nem látott.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperes tényleges tevékenységét és a tevékenységet népszerűsítő reklámok tartalmát vetette egybe, hiszen csak ez alapján lehet állást foglalni arról, hogy megtévesztők voltak-e a felperesi reklámok a Tptv. 8.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján.

A Fővárosi Ítéltőábla korábbi döntésében már kifejtette, hogy a fogyasztói csoport olyan önkéntes, ideiglenes vásárlási társulás, amely speciális előtakarékossági formát kombinál részletre történő vásárlással, és amely szerencseelemet is tartalmaz.

Ezen fogyasztói csoportok szervezésére irányuló felperesi tevékenység reklámjainak - nyilvánvalóan és a jogi szabályozással összhangban is - a sajátos vásárlási társulás lényeges elemeire, sajátosságaira ki kell terjednie, hiszen a reklám akkor felel meg a hiteles és pontos tájékoztatásnak, ha abból megismerhető a konstrukció egyedisége.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a vizsgált időszakban a nyomtatott sajtóban és a honlapon megjelent reklámok, tájékoztatók nem tartalmazták a fogyasztói csoportok lényeges és sajátos elemeit, így például említésre sem került, hogy a felperes által nyújtott szolgáltatás lényege a fogyasztói csoportba való belépés, e csoporton belül a fizetés elő- és utótörlesztéssel valósul meg, és a kiválasztásnál a szerencsének van szerepe, stb.. A közzétett reklámokban felvázolt tevékenység - a használt szavak és kifejezések alapján - a hitelnyújtási tevékenységgel volt azonosítható .

A másodfokú bíróság álláspontja szerint minden olyan reklámmal szemben, amely bármi módon a pénzhez jutás ígéretével kecsegtet, egy magasabb elvárhatósági szint fogalmazódik meg a hirdetett szolgáltatás bizalmi jellege és a fogyasztók kiszolgáltatott helyzete miatt. Ezen esetekben a hitelesség, a pontosság kiemelkedő szerepet kap. Azért is jelentős hibája a felperesi reklámoknak az összetéveszthetőség, mert a fogyasztói csoportokat szervező társaságok által megcélzott, a hitelintézetek ügyfélköréből kiszoruló fogyasztók jóval kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, hiszen az átlag fogyasztókhoz képest nehezebben, vagy nem is jutnak hitelhez, így különösen érzékenyen reagálnak a hitelezéssel kapcsolatos lehetőségeket felvázoló reklámokra.

Azzal is egyet értett a másodfokú bíróság, hogy a reklám közzétételével megvalósult a jogsértés, így nem kellett a teljes tájékoztatási folyamatot vizsgálni ahhoz, hogy a jogsértés megállapítására sor kerüljön.

A közzétett reklámok az elsőfokú bíróság által és a fentiekben kifejtettek alapján megtévesztők voltak, így a felperes a Tpvt. 8.§-ának (2) bekezdése szerinti jogsértést elkövette, az ezt megállapító alperesi döntés tehát jogszerű volt.

A jogsértés miatt a felperes a Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdése alapján bírsággal volt sújtható. A bírságösszegezésének megállapításakor az alperes a Tpvt. 78.§-ának (2) bekezdése alapján járt el. Megjelölte, hogy melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bírság mértékének meghatározásakor értékelte, és azok a felperes javára, vagy terhére estek-e. A bírságösszegezésének jogszerűségét az elsőfokú bíróság részletesen és helytállóan vizsgálta, az ítéletben kifejtettekkel a másodfokú bíróság egyet értett.

E körben azt emeli ki a Fővárosi Ítéltábla, hogy a mérlegelési jogkörben meghozott döntés jogszerűségét cáfoló érveket a felperes felhozni nem tudott. A felperes nem

vitatta a 2004. évi nettó árbevételének összegét, nem cáfolta a megállapított jogsértés tartamát, a reklámozási tevékenység kiterjedt voltát, az elért fogyasztók széles körét, a reklámköltségeket, a hirdetett szolgáltatás bizalmi jellegét, és a piacvezető szerepére vonatkozó alperesi megállapítást, továbbá azt sem, hogy ezek a terhére értékelhető tények voltak, melyek a jogsértés tárgyi súlyát növelték. Mindezek alapján az elvégzett mérlegelés, és annak okszerűsége sem volt vitatható. A bírság összege a fentiek alapján eltúlzottnak sem volt tekinthető, különös figyelemmel arra, hogy az jelentősen elmaradt a kiszabható maximum összegétől.

Mindezek folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - lényegében annak helyes indokaira figyelemmel - a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes köteles a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségeit megfizetni, míg a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján a fellebbezési illetéket viselni.

Budapest, 2008. évi október hó 2. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. tanácselnök, **dr. Tóth Kincső** s.k. előadó bíró, **dr. Bacsá Andrea** s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági írnok